

УРОК 6

Фонетика. Вимова закінчень іменників III відміни в орудному відмінку.

Граматика.

1. Безпрефіксні дієслова руху (*іти – ходити*).
2. Префікси дієслів руху.
3. Орудний відмінок прикметників, числівників, займенників однини.
4. Орудний відмінок іменників множини: після дієслів *бути, стати*; після дієслів *цікавитися, захоплюватися*; для позначення інструмента дії; для позначення спільності дії.
5. Вживання іменників в орудному відмінку (*з ким? з чим?*) та іменників у родовому відмінку (*без кого? без чого?*).
6. Місцевий відмінок іменників множини.
7. Вживання прикметників та прислівників.
8. Вживання прислівників у безособових реченнях для позначення погоди, стану людини.

Дієслова: *летіти, пливти, нести, везти, вести, цікавитися, захоплюватися, бажати, просити, знайомитися, радіти, дивуватися, згадувати, закохуватися, допомагати, одружуватися, дізнаватися, бувати, проводити, танути, спіти, помічати, гніватися.*

Лексична тема: Вічні почуття.

1. Читайте.

Мати – матір'ю
любов – любов'ю
кров – кров'ю

радість – радістю
щедрість – щедрістю
ніч – ніччю

– Вікторе, ти йдеш сьогодні в клуб? – Так, я ходжу туди кожної суботи.

Хто? $\left\langle \begin{array}{c} \text{іти} \\ \text{ходити} \end{array} \right\rangle$ куди? коли?

Дієслова руху				
1. Цілеспрямована дія. 2. Дія відбувається лише один раз (зараз, сьогодні, в цей час).		Дія відбувається багато разів (регулярно, завжди, часто, щодня, щороку, щомісяця, щотижня, щогодини, іноді, рідко).		
Н.В.	Д.В.	Н.В.		Д.В.
іти (йти)	прийти	ходити	приходити	прийти
бігти	прибігти	бігати	прибігати	прибігти
їхати	приїхати	їздити	приїжджати	приїхати
летіти	прилетіти	літати	прилітати	прилетіти
пливти	припливти	плавати	припливати	припливти
нести	принести	носити	приносити	принести
везти	привезти	возити	привозити	привезти
вести	привести	водити	приводити	привести

2. Читайте.

- а) – Ганно, скажи, будь ласка, куди ти йдеш?
 – Я йду в інститут. Я щодня ходжу в інститут.
 – А Максим?
 – Він ходить нерегулярно. Іноді він ходить у бібліотеку і працює самостійно.
 – Дякую.
 – Будь ласка.
- б) – Вікторе, ви часто ходите в басейн?
 – Я ходжу в басейн два рази на тиждень.
 – Коли ви йдете наступного разу?
 – Я йду завтра. Якщо ви маєте час, підемо разом.
 – Дякую. Із задоволенням.

	Бігти (н.в.)	Летіти (н.в.)	Везти (н.в.)	Вести (н.в.)	Нести (н.в.)
теперішній час					
Я	біжу	лечу	везу	веду	несу
Ти	біжиш	летиш	везеш	ведеш	несеш
Він	біжить	летить	везе	веде	несе
Вона	біжить	летить	везе	веде	несе
Ми	біжимо	летимо	веземо	ведемо	несемо
Ви	біжите	летите	везете	ведете	несете
Вони	біжать	летять	везуть	ведуть	несуть

минулий час					
Він	біг	летів	віз	вів	ніс
Вона	бігла	летіла	везла	вела	несла
Вони	бігли	летіли	везли	вели	несли
майбутній час					
Я	бігтиму	летітиму	везтиму	вестиму	неститиму
Ти	бігтимеш	летітимеш	везтимеш	вестимеш	неститимеш
Він	бігтиме	летітиме	везтиме	вестиме	неститиме
Вона	бігтиме	летітиме	везтиме	вестиме	неститиме
Ми	бігтимемо	летітимемо	везтимемо	вестимемо	неститимемо
Ви	бігтимете	летітимете	везтимете	вестимете	неститимете
Вони	бігтимуть	летітимуть	везтимуть	вестимуть	неститимуть
імператив					
біжи!	лети!	вези!	веди!	неси!	
біжімо! (-ім!)	летімо! (-ім!)	везімо! (-ім!)	ведімо! (-ім!)	несімо! (-ім!)	
біжіть!	летіть!	везіть!	ведіть!	несіть!	

Ходити (н.в.)	Їздити (н.в.)	Возити (н.в.)	Водити (н.в.)	Носити (н.в.)	
теперішній час					
Я	ходжу	їжджу	вожу	воджу	ношу
Ти	ходиш	їздиш	возиш	водиш	носиш
Він	ходить	їздить	возить	водить	носить
Вона	ходить	їздить	возить	водить	носить
Ми	ходимо	їздимо	возимо	водимо	носимо
Ви	ходите	їздите	возите	водите	носите
Вони	ходять	їздять	возять	водять	носять
минулий час					
Він	ходив	їздив	возив	водив	носив
Вона	ходила	їздила	возила	води́ла	носила
Вони	ходили	їздили	возили	водили	носили
майбутній час					
Я	ходитиму	їздитиму	возитиму	водитиму	носитиму
Ти	ходитимеш	їздитимеш	возитимеш	водитимеш	носитимеш
Він	ходитиме	їздитиме	возитиме	водитиме	носитиме
Вона	ходитиме	їздитиме	возитиме	водитиме	носитиме
Ми	ходитимемо	їздитимемо	возитимемо	водитимемо	носитимемо
Ви	ходитимете	їздитимете	возитимете	водитимете	носитимете
Вони	ходитимуть	їздитимуть	возитимуть	водитимуть	носитимуть
імператив					
ходи!	їдь!	вози!	води!	носи!	
ходімо! (-ім!)	їдьмо!	возімо! (-ім!)	водімо! (-ім!)	носімо! (-ім!)	
ходіть!	їдьте!	возіть!	водіть!	носіть!	

3. Дайте відповіді на запитання. Поставте потрібні дієслова.

1. Ви зараз . . . в бібліотеку?
Ви часто . . . в бібліотеку? (іти – ходити)
2. Ваш друг . . . на пошту?
Він часто . . . на пошту? (їхати – їздити)
3. Ви . . . пішки?
Ви завжди . . . пішки? (іти – ходити)
4. Хуан . . . до бабусі?
Він щосуботи . . . до бабусі? (їхати – їздити)
5. Вони . . . на канікули додому?
Вони щороку . . . на канікули додому? (летіти – літати)
6. Марія . . . в їдальню?
Вона щодня . . . у їдальню? (іти – ходити)

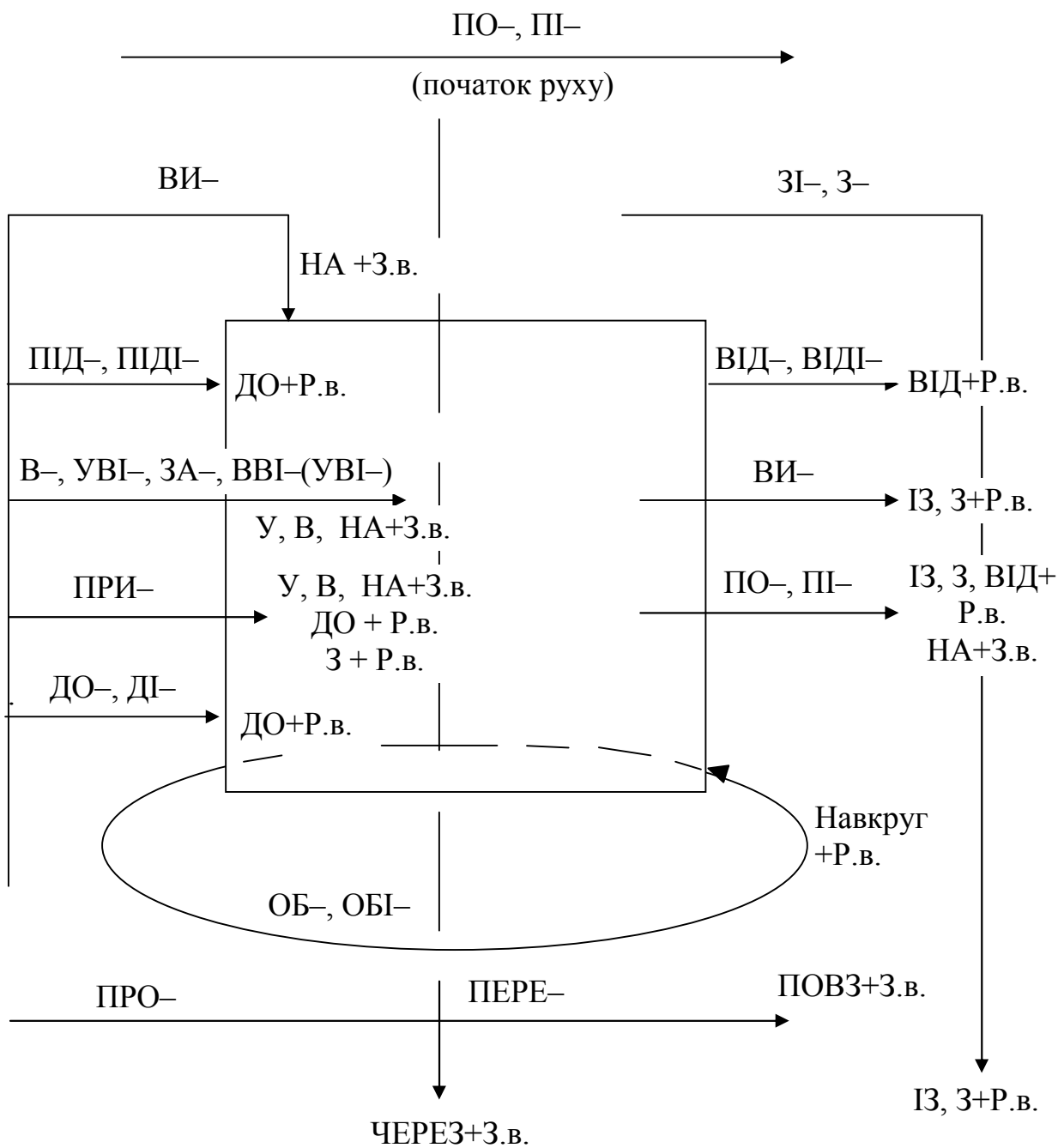
4. Читайте. Виберіть із дужок потрібне слово.

а) Я іноземець. Моя рідна країна – Кенія. В Москву із Кенії я (летіти – літати) літаком. Із Москви до Києва я (їхати – їздити) на поїзді. Зараз я вчусь на підготовчому факультеті. Кожного дня я (йти – ходити) на заняття. Щосуботи я (йти – ходити) в кіно, в театр чи на стадіон. Вчора ввечері я (їхати – їздити) в цирк. Коли я (їхати – їздити) додому, я зустрів свого викладача.

б) Завжди я (йти – ходити) в інститут пішки, а сьогодні я (їхати – їздити) туди тролейбусом. Я (їхати – їздити) і думав про те, що сьогодні після лекцій ми підемо в басейн. Я не вмю (пливти – плавати), а мій друг Олег учить мене (пливти – плавати). Олег сильний спортсмен. Він добре (пливти – плавати) і (бігти – бігати), чудово грає в волейбол. Часто він (їхати – їздити) на спортивні змагання. Минулого тижня Олег був у Москві на змаганнях з волейболу. Туди він (летіти – літати) літаком.

Префікси дієслів руху	
недоконаний вид	доконаний вид
підходити	піти
відходити	підійти
входити	відійти
заходити	ввійти (увійти)
виходити	зайти
приходити	вийти
доходити	прийти
проходити	дійти
переходити	пройти
обходити	перейти
	обійти

**Префікси, прийменники до дієслів руху.
Відмінки при дієсловах руху**

5. Читайте.

Спортсмени побігли, батько пішов на роботу, хлопець підійшов до будинку, корабель відплив від берега, я зайшов у магазин, ми вийшли з аудиторії, студентка прийшла в інститут, хлопчик добіг до зупинки, ми проїхали повз театр, автомобіль проїхав 100 кілометрів, діти перейшли через вулицю, я обійшов навкруг пам'ятника.

6. Читайте. Складіть речення – антоніми.

1. Ганна приїхала в Київ.
2. Батько зайшов у квартиру.
3. Друзі підійшли до театру.
4. Сестра приїхала до батьків.
5. Ми прийшли в інститут.
6. Том полетів до моря.
7. Корабель підплив до берега.
8. Брат прийшов додому.

7. Поставте іменники у потрібному відмінку.

1. Туристи під'їхали до (місто).
2. Мій друг поїхав у відрядження в (Одеса).
3. Вранці екскурсійний автобус від'їхав від (гуртожиток).
4. Марта приїхала з (Англія) від (подруга).
5. Антон ішов на (пошта), а Сергій повертався з (бібліотека), вони разом ішли до (центр).
6. Друзі хочуть іти до (ліс).

8. Замість крапок поставте потрібний префікс.

а) Вчора, коли я йшов додому, я вирішив зателефонувати подрузі. Я .. йшов на пошту і набрав номер.

- Будь ласка, запросіть Іру, – сказав я.
- Її немає вдома. – Це до телефону ..йшла мама. Я привітався з нею.
- А Іра давно ..шла? – запитав я.
- Ні, зовсім недавно. До неї ..йшла подруга і вони ..шли в кіно.
- А ви знаєте, коли вони ..йдуть?
- Вони сказали, що ..йдуть о дев'ятій годині.
- Дякую. До побачення.
- До зустрічі.

б) Кілька днів тому у Київ ..їхала група німецьких туристів. Вони ..їхали з Лейпцига третього серпня. П'ятого серпня вони ..їхали у Брест, а шостого – в Київ. Вчора ця група їздила на екскурсію в село. Там вони були кілька годин. Група ..їхала із Києва о дев'ятій годині ранку, а назад ..їхала о третій годині дня. Увечері вони ..їдуть до театру. А сьогодні вранці туристи були у Софійському соборі. Вони ..йшли у собор о десятій годині, а ..йшли із собору о другій годині дня.

Я завжди мріяв бути дитячим лікарем, а моя сестра хотіла стати відомою співачкою.

Називний відмінок який?	Орудний відмінок яким?	
новий (лікар)	новим (лікарем)	– им
цей (зошит)	цим (зошитом)	– им
перший (студент)	першим (студентом)	– им
третій (студент)	третім (студентом)	– ім
мій (зошит)	моїм (зошитом)	– їм
яка?	якою?	
нова (подруга)	новою (подругою)	– ою
ця (книжка)	цією (книжкою)	– єю
перша (студентка)	першою (студенткою)	– ою
третя (студентка)	третьою (книгою)	– ьою
ця (дівчина)	цією (дівчиною)	– єю

9. Читайте.

- а) – Антоне, скажіть, будь ласка, з ким ви розмовляли на вечорі?
 – На вечорі я розмовляв з моєю новою аргентинською подругою Марією.
 – Вона дуже красива.
 – Дякую.
 – А ким вона хоче бути?
 – Вона хоче бути відомою письменницею, але поки що Марія вивчає мову та літературу.
 – Дякую.
 – Будь ласка.
- б) – Хуане, скажіть, будь ласка, чим ви займаєтесь у вільний час?
 – У вільний час я займаюсь автомобільним спортом.
 – А ваш друг Антоніо?
 – Він цікавиться музикою.
 – Це цікаво. Дякую.
 – Прошу.

Андрій працює дитячим лікарем.	Я познайомився з дитячим лікарем.
Марія стала відомою письменницею.	Я познайомився з відомою письменницею.

10. Дайте відповіді на запитання.

1. З ким познайомився Віктор? (красива весела дівчина).
2. З ким розмовляла студентка? (новий цікавий викладач).
3. З ким танцював Максим? (моя молодша сестра).
4. З ким сфотографувався Антоніо? (ця нова африканська студентка).
5. Ким працює Марко? (головний інженер).
6. Ким буде Лаура? (дитячий лікар).
7. Ким стане Родріго? (відомий письменник).
8. Чим захоплюється Мігель? (українська та англійська мова).
9. Чим займається Надіна? (класичний балет).
10. Чим цікавиться Еліана? (міжнародний туризм).

11. Читайте.

Моє ім'я – Антоніо. Мені 20 років. Я студент. Я хочу бути перекладачем. Зараз я вивчаю українську мову і весь свій вільний час займаюсь своєю майбутньою професією. Я багато ходжу, знайомлюсь із людьми, багато спілкуюсь. Тому у мене багато друзів.

Я хочу познайомити вас із моєю українською подругою Оленою. Вона теж студентка, вчиться в Київському державному університеті. Вона вивчає іспанську мову та літературу. Олена хоче бути викладачкою. Ще вона цікавиться іспанською поезією, чудово грає на гітарі. Цього року моя подруга брала участь у конкурсі художньої самодіяльності в університеті і стала найкращою співачкою. Весь зал зачарувала вона старовинною іспанською піснею. Я допомагаю Олені вивчати іспанську мову, а вона допомагає мені вчити українську. Разом з нею ми часто граємо на гітарі і співаємо українські та іспанські пісні.

11. Перекажіть текст.

Я люблю зустрічатися з людьми:
з робітниками й інженерами, зі студентами
і студентками, з лікарями і вчителями.

Називний відмінок хто? що?		Орудний відмінок ким? чим?	
батько	батьки	батьками	– ами
друг	друзі	друзями	– ями
словник	словники	словниками	– ами
олівець	олівці	олівцями	– ями
дівчина	дівчата	дівчатами	– ами
аудиторія	аудиторії	аудиторіями	– ями
село	села	селами	– ами
море	моря	морями	– ями

мати – матір'ю	матері – матерями	ім'я – ім'ям (іменем)
сім'я – сім'єю	сім'ї – сім'ями	імена – іменами

13. Читайте.

а) – Мігелю, скажіть, будь ласка, з ким учора на вечорі зустрічалися студенти?

– З письменниками, художниками і композиторами.

– Цікава була зустріч?

– Так, дуже. Я був на вечорі з друзями. Їм теж сподобалась ця зустріч.

– Дякую.

– Будь ласка.

б) – Ольго, з ким відпочивали студенти вашої групи на канікулах?

– Вони відпочивали з лікарями, перекладачами, інженерами, економістами.

– Вам було цікаво?

– Так. Ще на канікулах ми познайомилися з журналістками.

– У вас з'явилося багато друзів?

– Так. Дуже.

– Дякую.

– Прошу.

14. Дайте відповіді на запитання.

1. З ким Віктор ходив на концерт? (друзі і подруги).

2. З ким ви ходили до Олега? (товариші).

3. З ким Максим говорив по телефону? (батьки).

4. З ким відпочивала Ганна? (брати і сестри).

5. З ким говорив студент? (викладачі).

6. З ким ми зустрічалися? (туристи).

7. З ким говорять журналісти? (спортсмени).

Я люблю пити каву з тістечками і цукерками,
а Марія – без тістечок і без цукерок.

З ким? чим? (Орудний відмінок)	Без кого? чого? (Родовий відмінок)
з другом	без друга
із цукром	без цукру
з дівчиною	без дівчини
з матір'ю	без матері
з книгою	без книги
з молоком	без молока
з друзями	без друзів
з дівчатами	без дівчат

Називний відмінок	Орудний відмінок	Родовий відмінок
Я	зі мною	без мене
Ти	з тобою	без тебе
Він	з ним	без нього
Вона	з нею	без неї
Ми	з нами	без нас
Ви	з вами	без вас
Вони	з ними	без них

15. Читайте діалоги.

- а) – Вікторе, ви прочитали цей текст із словником?
– Так, із словником.
– А Марія прочитала його без словника.
– Вітаю її. Вона вчила нові слова без мене?
– Так. Вона вивчила нові слова зі мною.
- б) – Ти любиш чай із цукром?
– Так, я люблю пити чай із цукром і лимоном. А ти?
– А я люблю пити чай без цукру, але із цукерками. Це теж смачно.
– Приходь у гості. Я маю цукерки.
– Дякую.

16. Дайте відповіді на запитання.

1. З ким Віктор був у кіно? (вона).
2. Без кого студенти грали в футбол? (він).
3. З ким друзі говорили по телефону? (вони).
4. З ким танцювала Ольга? (він).

5. Без кого відпочивали учні? (ти).
6. Без кого фотографувалися хлопці? (ви).
7. З ким вітався Олег? (ви).
8. З ким спілкувалися гості? (ти).

17. Читайте.

Я – студент. Я живу в гуртожитку разом з Антоном і Сергієм. Вчора у Сергія був день народження. Прийшли його друзі з подругами. Ми вітали Сергія, бажали йому щастя, здоров'я, успіхів у роботі і, звичайно, кохання.

Після вечері ми розмовляли, розповідали різні цікаві історії із нашого життя. Антон згадав, як він закохався вперше в житті, і ми попросили його розповісти про це. Ось його розповідь.

«Уперше я закохався, коли вчився на першому курсі. Але моє кохання було недовгим, тому що мені «допомагали» кохати всією сім'єю.

Спочатку зі мною вирішила поговорити мама:

– Що з тобою, Антоне? Не снідаєш, не обідаєш, читаєш вірші, граєш на гітарі, слухаєш музику . . . Зі мною ти можеш поговорити про все, адже я твоя мама. Але я, звичайно, вже все знаю. Я думаю, що ти ще дуже молодий, щоб закохуватися. Ти можеш ходити з дівчатами в театри, в кіно, в музеї, говорити з ними про книги, про музику, про сучасну літературу, але не закохуватися.

Коли тато прийшов з роботи, він вирішив теж поговорити зі мною.

– Мама сказала мені, що ти закохався. По-моєму, це дуже серйозно. Тобі вже дев'ятнадцять років. Ти доросла людина. Ти вже познайомився з її батьками? Вони повинні зрозуміти, що ти серйозна людина.

Вечері в мою кімнату зайшов старший брат. Він сказав:

– Ти, звичайно, закохався в Іру. Ти знаєш, що найголовніше зараз у твоєму житті? Що ти повинен робити? Ти повинен бути рішучим і сказати Ірі про своє кохання, дівчата не люблять нерішучих юнаків. Ну, на добраніч. Завтра ще поговоримо.

Наступного дня приїхала моя старша сестра. Вона теж хотіла поговорити зі мною й порадити мені, що я повинен робити.

– Я чула, що ти закохався в Іру. Звідки я знаю? Про це знають уже всі в нашому місті. Ти знаєш . . .

Але я вирішив не слухати, що вона буде говорити. Вона завжди говорить багато. "Вибач, будь ласка, я не маю часу", - сказав я й пішов в іншу кімнату. Там сиділа моя бабуся. Вона дуже зраділа, коли побачила мене, і теж вирішила сказати кілька слів.

– Коли я була молодою, то юнак, який хотів одружитися, спершу дізнавався, хто ця дівчина, з якої вона сім'ї, а вже потім закохувався. А ти? Що ти знаєш про цю дівчину? Нічого. А що знає про тебе вона? Лише те, що ти студент першого курсу. Вона навіть не знає, що в тебе є бабуся!

А потім до мене підійшов мій дідусь.

– Я повинен поговорити з тобою. Розумієш, кохання – це прекрасне почуття, але. . .

– Вибач, дідусю, не треба говорити про це, – сказав я. – Я вже не кохаю її.

– Це правда?

– Звичайно. Я не можу навіть чути її ім'я.

– Але чому? – здивувався дідусь.

18. Дайте відповіді на запитання.

1. Як сім'я Антона “допомагала” йому кохати?
2. Про що говорила мама?
3. Про що говорив з Антоном тато?
4. Яку пораду дав Антонові брат?
5. Чому Антон не хотів слухати сестру?
6. Що сказала бабуся?
7. Чому здивувався дідусь?

бажати (н.в.) – побажати (д.в.)

просити (н.в.) – попросити (д.в.)

знайомитися (н.в.) – познайомитися (д.в.)

радіти (н.в.) – зрадіти (д.в.)

дивуватися (н.в.) – здивуватися (д.в.)

згадувати (н.в.) – згадати (д.в.)

закохуватися (н.в.) – закохатися (д.в.)

допомагати (н.в.) – допомогти (д.в.)

одружуватися (н.в.) – одружитися (д.в.)

дізнаватися (н.в.) – дізнатися (д.в.)

	*Просити (н.в.)	Знайомитися (н.в.)	Допомагати (н.в.)
теперішній час			
Я	прошу	знайомлюся	допомагаю
Ти	просиш	знайомишся	допомагаєш
Він	просить	знайомиться	допомагає
Вона	просить	знайомиться	допомагає
Ми	просимо	знайомимось	допомагаємо
Ви	просите	знайомитесь	допомагаєте
Вони	просять	знайомляться	допомагають
минулий час			
Він	просив	знайомився	допомагав
Вона	просила	знайомилася	допомагала
Вони	просили	знайомилися	допомагали

майбутній час			
Я	проситиму	знайомитимуся	допомагатиму
Ти	проситимеш	знайомитимешся	допомагатимеш
Він	проситиме	знайомитиметься	допомагатиме
Вона	проситиме	знайомитиметься	допомагатиме
Ми	проситимемо	знайомитимемося	допомагатимемо
Ви	проситимете	знайомитиметеся	допомагатимете
Вони	проситимуть	знайомитимуться	допомагатимуть
імператив			
	проси! просімо! (-ім!)	знайомся! знайоммося!	допомагай! допомагаймо!
	просіть!	знайомтесь!	допомагайте!

* просити – прощу (звертаюся з проханням, клопочу);
прошу – (закликаю, запрошую).

Допомогти (д.в.)	
теперішній час	
—————	
минулий час	
Він	допоміг
Вона	допомогла
Вони	допомогли
майбутній час	
Я	допоможу
Ти	допоможеш
Він	допоможе
Вона	допоможе
Ви	допоможете
Вони	допоможуть
імператив	
допоможи! допоможімо! (-ім!) допоможіть	

Мої друзі працюють на заводах і фабриках, у школах і лікарнях.
--

Називний відмінок хто? що?		Місцевий відмінок де? на кому? на чому?	
інститут	інститути	в інститутах	–ах
стілець	стільці	на стільцях	–ях
студент	студенти	на студентах	–ах
хлопець	хлопці	на хлопцях	–ях
школа	школи	у школах	–ах
лікарня	лікарні	у лікарнях	–ях
дівчина	дівчата	на дівчатах	–ах
село	села	у селах	–ах
море	моря	у морях	–ях

19. Читайте.

- Ольго, як ви проводите свій вільний час?
- Ми з друзями буваємо в театрах, на виставках, у музеях, на вечорах відпочинку.
- Чи зустрічаєтесь ви з учнями та студентами?
- Так. Іноді ми буваємо в школах, інститутах, спілкуємося з молоддю.
- Дякую.

бути – бувати (іноді, часто, рідко, завжди, регулярно, постійно)

бувати (н.в.) - побувати (д.в.)
 проводити (н.в.) - провести(д.в.)

Проводити (н.в.)		Провести (д.в.)
теперішній час		
Я	проводжу	_____
Ти	водиш	_____
Він	водить	_____
Вона	водить	_____
Ми	водимо	_____
Ви	водите	_____
Вони	водять	_____
минулий час		
Він	водив	провів
Вона	водила	провела
Вони	водили	провели

майбутній час		
Я	проводитиму	проведу
Ти	проводитимеш	проведеш
Він	проводитиме	проведе
Вона	проводитиме	проведе
Ми	проводитимемо	проведемо
Ви	проводитимете	проведете
Вони	проводитимуть	проведуть
імператив		
проводь!		проведи!
проводьмо!		прове́дімо! (–ім!)
проводьте		прове́діть!

20. Дайте відповіді на запитання.

1. Де можна побачити картини відомих художників? (музеї, виставки).
2. Де можна подивитись нові фільми? (кінотеатри, відеотеки).
3. Де студенти готують домашні завдання? (аудиторії, бібліотеки).
4. Де обідають студенти? (їдальні, кафе).
5. Де ви любите відпочивати? (гори, моря).
6. Де живуть ваші друзі? (міста, села).

Це красива дівчина.
Вона красиво малює.

яка? + іменник

як? + дієслово

Прикметник який? яка? яке? які?		Прислівник як?	
цікавий	(–а, –е, –і)	цікаво	– о
гарний	(–а, –е, –і)	гарно	– о
серйозний	(–а, –е, –і)	серйозно	– о
добрий	(–а, –е, –і)	добре	– е
хороший	(–а, –е, –і)	хороше	– е
український	(–а, –е, –і)	по-українськи	– и
китайський	(–а, –е, –і)	по-китайськи	– и
іспанський	(–а, –е, –і)	по-іспанськи	– и
перший	(–а, –е, –і)	по-перше	– е
другий	(–а, –е, –і)	по-друге	– е
третій	(–а, –е, –і)	по-третє	– є

21. Від даних прикметників утворіть прислівники.

Прекрасний, голосний, важкий, теплий, хороший, холодний, сумний, веселий, смішний, приємний, уважний, розумний, тихий, світлий, темний.

22. Замість крапок поставте потрібний прикметник чи прислівник.

1. Оксана – . . . студентка. Вона завжди . . . відповідає. (гарний, гарно).
2. Наші студенти . . . працюють. Мої друзі . . . студенти. (серйозний, серйозно).
3. Сьогодні Марія . . . розповідала про виставку. Вчора вона була на . . . виставці. (цікавий, цікаво).
4. Ми слухали . . . пісні. Віктор . . . грає на гітарі. (чудовий, чудово).
5. Дівчата . . . співали. Ми слухали . . . українські пісні. (красивий, красиво).

На вулиці холодно. Мені холодно.

Де? Коли?	як?	Кому? Коли?	як?
У кімнаті тепло.		Йому було тепло.	
Учора в парку було добре.		Вчора нам було добре.	
Завтра на вечорі буде цікаво.		Завтра вам буде цікаво.	

23. Читайте діалог.

- Антонію, що ти знаєш про пори року в Україні?
– Я знаю, що в Україні є три зимові місяці, три весняні, три літні, три осінні.
– Правильно. Але погода в Україні не завжди відповідає порам року.
– Так, я чув, що зима - найдовша пора року в Україні.
– Це правда. У нас холодно вже в листопаді. Часто в цьому місяці вже лежить сніг. У грудні та січні бувають хуртовини, випадає багато снігу. Морозно і холодно в лютому. І лише в березні сніг починає танути, стає тепло. Отже, фактично, зима в Україні триває п'ять місяців.
– Вікторе, розкажи, будь ласка, про весну.
– У березні тепліше гріє сонце, тане сніг, з'являються перші весняні квіти. У квітні багато зелені: трава, перше листя на деревах, цвітуть вишні та яблуні. А по-справжньому тепло і сонячно в травні.
– А влітку?
– Літо починається в червні, коли спіють ягоди і фрукти. Воно триває три місяці: червень, липень і серпень. Тоді у нас дуже жарко. Спекота. Всі люди їдуть із міст у села чи на дачі.

- А осінь завжди починається у вересні?
– Так, але часто у вересні ще стоять теплі сонячні дні. Іноді йдуть дощі. А ти бачив, Антонію, які чудові дерева восени? Листя на деревах має багато відтінків жовтого, золотого та червоного кольорів. Ми так і звемо цю пору року – "золота осінь".
– Дякую, Вікторе. Було дуже цікаво.

танути (н.в.) – розтанути (д.в.)
з'являтися (н.в.) – з'явитися (д.в.)
спіти (н.в.) – поспіти (д.в.)
помічати (н.в.) – помітити (д.в.)
гніватися (н.в.) – розгніватися д.в.)
доганяти (н.в.) – догнати (д.в.)

24. Читайте текст.

Мудра красуня (Східна казка)

Одного разу гірською вузьенькою стежкою йшла красива жінка. Побачив її чоловік і пішов за стрункою красунею. Вона помітила це, повернулась і запитала його:

- Чому ти йдеш за мною?
– Тому що я закохався в тебе, найчарівніша із чарівних!

Жінка посміхнулась і говорить:

– Вслід за мною йде моя молодша сестра. Очі її блищать золотими зірками на темному небі, посмішка світиться ясным сонцем, волосся ллється чорною морською хвилею, а стан її гнеться стрункою тополею. Вона найкрасивіша дівчина в світі.

Зрадив чоловік і побіг назад. Біг, біг і зустрівся із старою, згорбленою, безпомічною бабусею. Розгнівався тоді чоловік, побіг за молодою красунею, догнав її і говорить:

- Навіщо ти сказала мені неправду?
– Ні, це ти сказав мені неправду: якби ти дійсно закохався в мене, то не побіг би за іншою жінкою.

Соромно стало молодому чоловікові. Повернувся він та й пішов своєю дорогою.

25. Перекажіть текст.

ВПРАВИ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Вправа 1. *Замість крапок пишіть дієслова **іти** чи **ходити**.*

- а) – Привіт, Ніно!
– Привіт, Антоне!
– Куди ти . . . ?
– Я . . . в інститут.
- б) – Добрий день, Вікторе!
– Здрастуй, Борисе!
– Ти куди . . . ?
– Я . . . в басейн.
– Ти часто . . . туди?
– Я . . . в басейн через день!
- в) – Олег, куди ти . . . ?
– Я . . . в бібліотеку.
– Ти часто . . . у бібліотеку?
– Звичайно я . . . в бібліотеку щотижня.
- г) – Добрий день, Ганно!
– Добрий день, Ніно!
– Куди ти . . . вчора?
– Вчора я . . . в клуб.
– Ти часто . . . туди?
– Так, я часто . . . в клуб.
– Зараз ти теж . . . у клуб?
– Зараз я . . . в кінотеатр.

Вправа 2. *Доповніть речення дієсловами **іти** чи **ходити**.*

1. Вчора ми . . . в парк.
2. Коли ми . . . в парк, було тепло.
3. Зараз студенти . . . у музей.
4. Сьогодні я . . . не в їдальню, а в буфет.
5. У понеділок Павло . . . у поліклініку.
6. Максим щодня . . . у бібліотеку.
7. Вчора, коли ми . . . додому, було вже темно.
8. Щоранку Оксана й Ніна разом . . . в інститут.

Вправа 3. *Пишіть речення. Замість крапок вставляйте дієслова **їхати** чи **їздити**.*

1. Вчора вона . . . до подруги.
2. Коли моя сестра . . . в Крим, вона познайомилася з Антоном.
3. Позавчора ми . . . в гості, туди ми . . . на метро, а назад . . . на таксі.
4. Вчора ми . . . в театр. Туди ми . . . на тролейбусі, а назад . . . на автобусі.

5. Зараз я . . . на виставу.
6. Влітку мої друзі . . . на море.
7. Сьогодні ввечері Віктор . . . до Києва.
8. Щоліта ми . . . відпочивати до бабусі.

Вправа 4. *Виберіть із дужок потрібне дієслово.*

У Крим ми (летіли – літали) літаком, а з Криму (пливли – плавали) на теплоході. Відпочивали ми в Ялті. Кожного ранку (йшли – ходили) до моря, купалися , загоряли. Ми не всі вміли (пливти – плавати), але ми вчилися. (Їхали – їздили) часто на екскурсії, (йшли – ходили) на концерти і в театри. Одного разу, коли ми (йшли – ходили) на концерт, ми зустріли наших університетських друзів. Вони були в Ялті на екскурсії.

Вправа 5. *Поставте замість крапок потрібні дієслова:
йти - ходити, їхати - їздити.*

а) Кожного дня я . . . в бібліотеку. Зараз я теж . . . в бібліотеку. Ось . . . діти. Вони . . . у школу. А це . . . викладач. Він . . . в університет. Ця дівчина . . . в магазин, вона там працює. Звичайно, вона . . . дуже швидко, а сьогодні . . . повільно, ще рано. Ось . . . Олег і Володя.

- Ви . . . в школу, хлопчики?
- Ні, ми . . . не в школу, ми . . . на завод.
- Ось . . . мій товариш.
- Куди ти . . . ? – запитую я.
- У бібліотеку.
- Я теж . . . в бібліотеку. . . . разом.

б) – Я . . . в Полтаву, – говорить один пасажир. – А куди ви, дівчата?
– Ми теж . . . в Полтаву.
– А ти, хлопчику, куди . . . ?
– Я теж . . . в Полтаву.
– Це мій брат, ми . . . разом, – говорить дівчина.
– Я часто . . . в Полтаву. Там живуть мої батьки. А ви, дівчата, часто . . . ?
– Ні, ми . . . рідко.

Вправа 6. *Дайте відповіді на запитання.*

1. Ви часто ходите в театр?
2. Ви часто їдете в центр?
3. Куди ви звичайно ходите гуляти?
4. Куди ви звичайно їдете відпочивати?
5. Куди ви ходили чи їздили минулої неділі?
6. Куди ви звичайно їдете на канікули?

7. Куди ви ходите чи їздите, коли у вас є вільний час?

Вправа 7. *Замість крапок поставте потрібний префікс.*

Зразок: – *Ніно, йди додому, . . йшли твої друзі.*
– *Ніно, йди додому, прийшли твої друзі.*

1. Олег зараз у Києві. Він пише, що в Київ . . їхав відомий англійський піаніст.

2. – Скажіть, будь ласка, Борис удома?

– Ні, він . . шов у бібліотеку.

3. – А коли він . . йде?

– Не знаю.

4. – Ви давно живете в Черкасах? Коли ви сюди . . їхали?

5. Я хочу зустріти брата, він сьогодні ввечері . . їде.

6. Вас дуже чекають ваші батьки. Коли ви до них . . їдете?

7. – Що ти тут робиш, дівчинко?

– Я чекаю маму, вона . . шла в магазин.

8. – Я хочу бачити лікаря.

– Почекайте трішки, він іще не . . йшов.

9. – Здрастуйте! Олег удома?

– Ні, але він скоро . . йде.

10. Ми вже давно . . йшли сюди і чекаємо вас.

11. – Що ти будеш робити сьогодні ввечері?

– . . їду на дискотеку.

12. – Ваш батько на заводі? А коли він . . йде додому? Я хочу його бачити.

13. – Ти не знаєш, Віктор у Києві?

– Ні, він . . їхав в Одесу.

14. – А коли він . . їде додому?

– Не знаю.

Вправа 8. *Замість крапок напишіть дієслова **прийти** – **приходити**, **підійти** – **підходити** у потрібній формі.*

1. Автобус . . . до зупинки.

2. Вчора до мене . . . друг.

3. Коли вас не було вдома, до вас . . . Антон і Галина.

4. Коли я . . . в інститут, я побачив свого викладача.

5. Коли я . . . на вечір, я побачив, що мої друзі вже були там.

6. Я почув, що хтось кричить, і . . . до вікна.

7. Коли ми . . . на зупинку, ми побачили Хуана. Ми . . . до нього.

Вправа 9. *Пишіть речення за зразком, уживаючи модель:*

зайти |
увійти | + *куди?*

Зразок: – *Студент був у коридорі .Зараз він у своїй кімнаті.*
– *Студент зайшов у свою кімнату.*

1. Студенти стояли в коридорі. Зараз вони в аудиторії.
2. Оксана була на вулиці. Зараз вона в гуртожитку.
3. Ми стояли біля магазину. Зараз ми в магазині.
4. Я був у бібліотеці. Зараз я в читальному залі.
5. Ми стояли біля музею. Зараз ми в музеї.
6. Лікар був у коридорі. Зараз він у своєму кабінеті.

Вправа 10. *Пишіть речення, використовуючи модель:*
вийти + звідки? + куди?

Зразок: – *Студент був у класі. Зараз він стоїть у коридорі.*
– *Студент вийшов із класу в коридор.*

1. Викладач був в аудиторії. Зараз він у коридорі.
2. Вони були в магазині. Зараз вони стоять на вулиці.
3. Максим був у кімнаті. Зараз він на кухні.
4. Декан був у кабінеті. Зараз він у коридорі.
5. Ніна була в автобусі. Зараз вона на вулиці.

Вправа 11. *Замість крапок поставте потрібні дієслова **зайти** або **вийти**.*

1. Прозвенів дзвінок, і студенти . . . в аудиторію.
2. Дозвольте мені . . . в аудиторію.
3. Викладач відкрив двері й . . . у кабінет.
4. Студентка . . . з лабораторії.
5. Він . . . у кімнату і побачив свого друга.
6. Ми піднялись на другий поверх і . . . в бібліотеку.
7. Раптом у кімнату . . . моя сестра.
8. Сьогодні я . . . із дому о 8 годині ранку.

Вправа 12. *Дайте відповіді на запитання.*

1. Коли ви виходите вранці з дому?
2. Коли ви приходите в інститут?
3. Коли ви приходите додому?
4. До вас часто приходять друзі?

5. Кого ви сьогодні зустріли, коли вийшли з аудиторії?
6. З ким ви привіталися, коли зайшли в аудиторію?

Вправа 13. *Пишіть речення, вживаючи дієслова **підійти**, **під'їхати**.*

Зразок: – Машина . . . до будинку і зупинилася.
– Машина під'їхала до будинку і зупинилася.

1. Студентка . . . до дошки і почала писати.
2. Ми . . . до кіоску і купили свіжі газети.
3. Автобус . . . до зупинки.
4. Я . . . до вікна і подивився на вулицю.
5. Вони . . . до вокзалу на таксі.
6. Ми . . . на таксі до театру.

Вправа 14. *Пишіть речення, добираючи до виділених слів антоніми.*

Зразок: – Я підійшов до вікна.
– Я відійшов від вікна.

1. Автобус під'їхав до зупинки.
2. Студент відійшов від дошки.
3. Потяг підійшов до станції.
4. Машина від'їхала від магазину.
5. Дівчина підійшла до дверей.
6. Ми від'їхали від міста.

Вправа 15. *Пишіть речення за зразком.*

Зразок: – Я доїхав на автобусі . . . (університет).
– Я доїхав на автобусі до університету.

1. Він доїхав . . . (театр) на метро.
2. Ми доїхали . . . (музей) на тролейбусі.
3. Я доїхав . . . (стадіон) на таксі.
4. Ми доїхали . . . (університет) на метро і на автобусі.
5. Ми дійшли . . . (бібліотека) пішки.
6. Туристи дійшли . . . (берег річки) й зупинилися.
7. Скажіть, будь ласка, як дійти . . . (студентський гуртожиток)?

Вправа 16. *Замість крапок поставте потрібні префікси.*

1. Ми . . йшли вулицю і . . йшли в магазин.
2. Дівчинка . . йшла через дорогу і . . йшла до кіоску.
3. Я допоміг бабусі . . йти через дорогу.
4. Туристи . . йшли через річку і . . шли по дорозі.
5. Дорогу можна . . ходити тільки по переходу.

Вправа 17. *Прочитайте текст, зверніть увагу на дієслова руху.*

Влітку я відпочивав у селі. Одного разу я вирішив піти до свого друга, який жив у сусідньому селі. В той день я встав дуже рано, поснідав і вийшов з дому. Я відійшов недалеко від дому і раптом згадав, що забув удома книгу, яку обіцяв принести другові. Я повернувся, взяв книгу і знову пішов по дорозі. Недалеко від мого дому був магазин. Я зайшов у магазин і купив сік. Спочатку я йшов швидко. Потім я стомився і пішов повільно. Я йшов увесь час прямо. Біля річки я пішов направо. Потім я перейшов через річку. Переді мною лежало озеро. Я обійшов озеро й увійшов у ліс. Я пройшов ліс, вийшов із лісу і побачив село. Скоро я дійшов до місця. Я підійшов до будинку, постукав у двері і почув знайомий голос: "Увійдіть!" Я зайшов у будинок. "Як добре, що ти прийшов до мене", – сказав мій друг.

Вправа 18. *Перепишіть текст, замість крапок поставте дієслово **іти** з відповідними префіксами.*

Вчора ми вирішили . . . в кіно. Ми . . . з дому і . . . по вулиці. Коли ми . . . по вулиці, почався дощ. Ми вирішили . . . в магазин і трішки почекати. Дощ скінчився, ми . . . з магазину і . . . далі. Кінотеатр був на іншому боці вулиці. Ми . . . через дорогу і . . . в кінотеатр. Ми . . . до каси і купили квитки. До початку сеансу залишалось 30 хвилин. Ми вирішили . . . на вулицю. Ми . . . до площі і повернулися назад.

Вправа 19. *Дайте відповіді на запитання.*

1. З яким студентом розмовляє викладач? (новий).
2. З яким хлопчиком розмовляє лікар? (хворий).
3. З ким ви хочете поговорити? (мій друг).
4. З ким Ганна ходила в кіно? (цей хлопець).
5. З яким художником ви познайомилися? (молодий).
6. З яким письменником була зустріч у клубі? (дитячий).
7. З яким братом ви завжди радитесь? (старший).
8. З ким привітався викладач? (ця студентка).
9. З ким танцював Антон? (моя подруга).

10. З ким ви давно не бачилися? (моя мама).
11. З якою актрисою ви познайомилися? (відома).
12. З якою студенткою дружить ваша сестра? (аргентинська).
13. З якою сестрою він ходив у цирк? (молодша).

Вправа 20. *Пишіть речення, розкриваючи дужки.*

1. Ми привіталися . . . (наш молодий викладач).
2. Я був у театрі . . . (мій хороший друг).
3. Моя сестра Ніна дружить . . . (одна іноземна студентка).
4. У суботу в клубі була зустріч . . . (відомий український письменник).
5. На концерті ми познайомилися . . . (один цікавий актор).
6. Сьогодні я говорив по телефону . . . (твоя молодша сестра).
7. Вчора я зустрівся . . . (мій старий друг).

Вправа 21. *Дайте відповіді на запитання, використовуючи слова в дужках.*

1. З ким ви ходили на виставку? (товариші).
2. З ким Ольга їздила в Крим? (батьки).
3. З ким вони привіталися? (викладачі).
4. З ким Іван був вчора в театрі? (друзі).
5. З ким радився директор заводу? (інженери).
6. З ким розмовляв декан? (студенти).
7. З ким любить відпочивати Марко? (брати).
8. З ким сьогодні зустрічається Таня? (подруги).
9. З ким треба порадитися Антонові? (лікарі).
10. З ким гуляє в парку мама? (діти).
11. З ким ви поїдете в Київ? (сестри).

Вправа 22. *Пишіть речення за зразком.*

Зразок: – Я п'ю каву із цукром. А ви?
– А я п'ю каву без цукру.

1. Я п'ю чай з молоком. А ви?
2. Я люблю морозиво із шоколадом. А ви?
3. Я їм картоплю з рибою. А ви?
4. Мені подобається пиріг із капустою. А вам?
5. Я п'ю чай з лимоном. А ви?
6. Я купив підручник із словником. А ви?
7. Я їм вареники зі сметаною. А ви?

Вправа 23. Пишіть речення. Виділені слова поставте у місцевому відмінку множини.

Зразок: – Книги лежать на столі.
– Книги лежать на столах.

1. Студенти сидять в аудиторії.
2. Картини висять на стіні.
3. Робітники працюють на фабриці і на заводі.
4. Ми купуємо книги в магазині і в кіоску.
5. Студенти були в музеї і на виставці.
6. У листі мій батько запитує про моє життя.
7. Ми читали про це в газеті.
8. Я пишу в зошиті.
9. Студенти живуть у гуртожитку.
10. Ми дивимося незнайомі слова у словнику.

Вправа 24. Дайте відповіді на запитання, використовуючи слова з дужок.

1. Де працюють робітники? (заводи, фабрики).
2. Де навчаються студенти? (інститути, університети).
3. Де живуть студенти? (гуртожитки).
4. Де лежать ваші книги і зошити? (столи).
5. Де можна купити одяг? (магазини).
6. Де ви були на екскурсії? (музеї, виставки).
7. Де можна взяти книги? (бібліотеки).
8. Де ви любите відпочивати? (парки, сади, вулиці).

Вправа 25. Поставте запитання до виділених слів.

1. Антон читає голосно.
2. Студенти уважно слухають викладача.
3. Ніна пише швидко.
4. Максим гарно малює.
5. Еліана красиво співає.
6. Я не люблю ходити повільно.
7. Студенти уважно і старанно виконують домашнє завдання.
8. Мігель добре знає українську мову.

Вправа 26. Складіть речення за схемою

Хто?	як?	що робить?	що?
Він	уважно	слухає	текст

1. Студентка, швидко, писати, слова.
2. Максим, повільно, читати, текст.

3. Віктор, голосно, повторювати, вірші.
4. Хуан, добре, знати, мова.
5. Ганна, смачно, готувати, обід.

Вправа 27. *Замініть виділені слова антонімами.*

1. Микола читає голосно.
2. Катя пише швидко.
3. Студент уважно слухає.
4. Ніна старанно працює.
5. Ахмед добре знає мову.
6. Хуан погано говорить українською мовою.
7. Ганна говорить тихо.

Вправа 28. *Замість крапок поставте потрібні прикметники чи прислівники.*

1. Надіна . . . дівчина. Вона . . . танцює. (красивий – красиво)
2. Павло . . . спортсмен. Він . . . грає в футбол. (чудовий – чудово).
3. Марія . . . співачка. Вона . . . співає. (прекрасний – прекрасно).
4. Мій друг . . . художник. Він . . . малює. (гарний – гарно).
5. Моя бабуся дуже . . . . Вона . . . знає життя. (добрий – добре)
6. У Ганни . . . голос. Вона . . . говорить. (тихий – тихо).

Вправа 29. *Виберіть із дужок потрібні прислівники і поставте їх замість крапок.*

1. Я себе . . . . почувую. У мене болить голова.
2. Сьогодні на вулиці . . . . Треба одягти пальто.
3. На півдні України . . . . Там добре відпочивати влітку.
4. У кімнаті дуже . . . . Треба відчинити вікно.
5. Сьогодні мама себе відчуває . . . . Вона посміхається.
6. Мені то . . . , то . . . . Мабуть, я захворів.

(Холодно, тепло, жарко, добре, погано).

Вправа 30. *Прочитайте текст.*

Канікули

Настали літні канікули. Ми їдемо на південь. Потяг везе нас у Крим. Мої друзі кожного літа їздять туди. А я ніколи не був у Криму. У нашому вагоні дуже весело. Хлопці й дівчата жартують, сміються, співають,

говорять про те, як будемо відпочивати. Ми приїхали рано–вранці. Ранок в Алушті був сонячний, море тихе і синє-синє.

Алушта – це невелике південне зелене місто, тут маленькі білі будинки і великі санаторії. В Алушті ми жили тиждень. Кожного ранку ходили до моря, купалися, загоряли.

Потім ми були в Ялті. Ми пливли туди на теплоході. В Ялті ми ходили на екскурсії, були в музеї А.П. Чехова. Ввечері ми ходили в кіно і на концерти. Одного разу, коли ми йшли на концерт, ми зустріли наших університетських друзів, які відпочивали тут.

Їздили ми і в Севастополь. Це місто-герой, яке бачило не одну війну. Я і мої друзі були дуже раді, що відвідали це прекрасне місто.

Із Севастополя ми повернулися в Алушту. Відпочивали тут ще тиждень. Час ішов швидко. І ось останній день. Ввечері ми летимо в Київ. Нам жаль прощатися з лагідним морем, з гарячим південним сонцем. Але нас чекають удома. Ми добре відпочили і дізналися багато нового і цікавого.

Вправа 31. *Розкажіть, як ви плануєте відпочити влітку.*

Вправа 30. *Прочитайте текст.*

Одного разу в Японії в одній столичній газеті з'явилося оголошення: «Продаються батьки. Батькові сімдесят років. Матері шістдесят п'ять років. Ціна – один мільйон єн».

Цим незвичайним оголошенням одразу зацікавилася багато людей. Його обговорювали вдома, на роботі, в офісах, на вулицях. Люди співчували стареньким батькам, гнівалися на безсоромних дітей, дивувалися, обурювалися.

А одна сім'я, молодий чоловік і його дружина, у яких батьки недавно загинули в автокатастрофі, вирішили викупити старих людей і оточити їх своєю любов'ю. Вони взяли гроші й поїхали за адресою, яка була в оголошенні.

Коли молоді люди приїхали, вони побачили великий красивий будинок і чудовий сад біля нього. Молоді люди подумали, що в оголошенні була помилка, але підійшли до будинку й увійшли на подвір'я. Там вони зустрілися з сивим чоловіком і вже немолодою, але красивою жінкою.

Молоді люди вибачилися і сказали, що вони прочитали оголошення, пожаліли стареньких батьків і приїхали, щоб купити їх і оточити турботою й любов'ю. Коли ж побачили красивий будинок і його мешканців, то подумали, що помилились адресою.

Схвильовані батьки пояснили, що ніякої помилки немає. Вони багаті, але бездітні люди. Це вони написали оголошення в газету і сподівалися знайти хороших, добрих людей, щоб було з ким на старості жити і щоб

залишити їм усе своє майно.

Усе сталося, як у добрій казці. Хороші діти знайшли хороших батьків.

Вправа 31. *Придумайте назву до тексту. Перекажіть цей текст.*

Вправа 32. *Прочитайте українські прислів'я.*

Щастя за гроші не купиш.

Без родини нема щастя для людини.

Свого щастя і конем не об'їдеш.

Оженилися – не дощик переждати.

Вправа 33. *Поясніть, як ви розумієте ці прислів'я.*

Які прислів'я про людське щастя є у вашій мові?